

Ni faktorer bestemmer risiko for hjerteinfarkt

Risiko for hjerteinfarkt kan vurderes ved hjelp av ni lett målbare risikofaktorer. Dette gjelder nesten alle land og etniske grupper verden over.

En stor kanadisk-ledet studie, INTERHEART-studien, omfatter mer enn 29 000 personer i 52 land fra alle kontinenter. Studien er publisert i *The Lancet*.

Forskerne har funnet ut at de to viktigste risikofaktorene for hjerteinfarkt er røyking og en unormal ratio mellom apolipoprotein B og apolipoprotein A-1. Til sammen kan disse to faktorene forutse to tredeler av risikoen for hjerteinfarkt. De andre risikofaktorene er høyt blodtrykk, diabetes, overvekt, stress, for lite trim og for lite frukt og grønnsaker. Alkohol er også med på listen, men jevnlig inntak av små mengder alkohol ser ut til å beskytte noe mot hjerteinfarkt. Til sammen kan disse ni risikofaktorene forutse over 90 % av tilfellene for hjerteinfarkt.

– Studien viser at vi må forandre måten vi ser på forebygging av hjerteinfarkt. Vi har mulighet til å forhindre de fleste premature hjerteinfarkt i verden, sier en av forskerne, Salim Yusuf, professor ved McMaster University.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5981

Fjerning av mandler har liten effekt

Barn med milde symptomer på halsbetennelse eller hovne mandler bør heller overvåkes nøye enn å få utført adenotonsillektomi.

Det mener nederlandske forskere, som i en studie publisert i *BMJ* 10. september har konkludert med at adenotonsillektomi hos barn med milde symptomer ikke gir bedre resultat enn observasjon.

Tonsillektomi hos barn er en vanlig prosedyre i vestlige land, særlig hos barn med hyppige halsinfeksjoner og søvnapné. Rundt 35 % av alle nederlendere vil gjennomgå adenotonsillektomi. Men det finnes lite dokumentasjon på at det hjelper for barn med milde symptomer på halsbetennelse. Den nederlandske studien viser at mange operasjoner kunne vært unngått. 300 barn i alderen 2–8 år med tilbakevendende halsbetennelse eller hovne mandler og lymfekjertler ble fulgt opp i to år (median oppfølgingstid 22 måneder). Barn som hadde hatt sju eller flere halsbetennelser det siste året ble utelukket fra studien. Det ble også barn som hadde hatt fem eller flere halsbetennelser i hvert av de siste to årene eller tre eller flere i hvert av de foregående tre årene.

I den åpne randomiserte kontrollerte studien ble halvparten av barna operert og den andre halvparten fulgt opp uten kirurgiske inngrep. Barna som ble operert opplevde færre episoder med feber, halsbetennelser og luftveisinfeksjoner i løpet av det første halve året i forhold til barna som ikke ble operert, men fra 6–24 måneder derimot, var det ingen forskjell mellom de to gruppene.

Forfatterne konkluderer med at adenotonsillektomi hos barn med milde

symptomer ikke har bedre langtidseffekt enn observasjon.

Overlege ved øre-nese-halsavdelingen ved Universitetssykehuset Nord-Norge, Hans H. Elverland, er enig i at det er unødvendig å operere barn med milde symptomer på halsbetennelse. – I Norge får barn som har hatt halsbetennelse tre ganger i året eller mer de siste tre årene, utført adenotonsillektomi. Gruppen det snakkes om i denne studien, som har milde symptomer på halsbetennelse, blir ikke operert i Norge, sier Elverland til Tidsskriftet. Disse barna blir heller ikke spesielt tett fulgt opp i ettertid. – Dette gjelder jo de fleste barn. Foreldre i Norge har dessuten en realistisk oppfatning av når det er riktig å gjennomføre en operasjon, understreker Elverland. Tall fra 1990–93 viser ifølge Elverland at insidensen av tonsillektomi i Norge tilsier at 10 % av befolkningen vil bli tonsillektomert. Det tilsvarende tallet i Nederland er 35 %. Det betyr at inngrepet utføres tre ganger så ofte i Nederland.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5939

Elaine Feiring

elaine.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

TIDSSKRIFTET PÅ INTERNETT

Nytt fra nett er tidligere publisert på www.tidsskriftet.no der nyheter legges ut fortløpende.

Søkbare fulltekstversjoner på nett: www.tidsskriftet.no

E-postabonnement på innholdsfortegnelsen: www.tidsskriftet.no

Kunnskapsprøver: www.tidsskriftet.no/quiz

Stillingsdatabase og mulighet til å bli varslet om ledige legestillinger via e-post: www.tidsskriftet.no/stilling

Siden litteratur for leger: www.tidsskriftet.no/bok

Norske funn kan gi bedre kreftbehandling

Norske forskere gjorde overraskende funn da de stimulerte leukemiceller med veksthormonet GM-CSF. Forskerne kan ha avdekket et nytt biologisk prinsipp og dermed et nytt terapeutisk mål.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5858

Barn bør få mindre antibiotika

Mange foreldre vet ikke at antibiotika kan være unødvendig for barnet. Samtidig tror mange leger at foreldrene ønsker antibiotika, og tyr til reseptblokken i tilfelle noe er galt.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5904

Antioksidant forebygger DNA-skade

Antioksidanten resveratrol har gunstige effekter på lungeceller som utsettes for tobakksrøyk og industriforurensing. Det viser en norsk studie publisert i *British Journal of Cancer*.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5915

– Ikke fusidin mot brennkopper

Det ser ut til at leger i stor grad forskriver fusidin til behandling av brennkopper, til tross for at dette er i strid med terapianbefalingene fra Legemiddelverket.

Les hele saken: www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=5955